

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/226/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613204966
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2613204966.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Jozefa Mačēja a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35831154, zast. advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanej: Y. Y., bytom P. W. č. XX/XXXX, W., o zaplatenie 389,49 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica z 29. apríla 2014 č. k. 11C/55/2013-81 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 107,38 eur, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 26,43 eur od 19. 8. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 26,43 eur od 18. 6. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 26,43 eur od 18. 7. 2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% p. a. zo sumy 28,09 eur od 18. 5. 2010 do zaplatenia a to v splátkach po 10,- eur mesačne splatných vždy do 20-teho dňa toho ktorého mesiaca, pod následkom straty výhody splátok s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol, III. určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o pripojení zo dňa 25.6. 2009 na strane 3 pod bodom 1 v časti „V prípade, že účastník poruší povinný záväzok doby viazanosti, vyplývajúci zo Zmluvy o pripojení, je ST oprávnený vyúčtovať účastníkovi zmluvnú pokutu za porušenie doby viazanosti 18 alebo 24 mesiacov, pre programy Turbo 1, Turbo 2, Turbo 3, Turbo 1 Solo, Turbo 2 Solo, Turbo 3 Solo stanovenú cenovým výmerom 39136/2009 v tabuľke č. 3 a pre programy Turbo 4 a Turbo 4 Solo v tabuľke č. 4. K zmluvnej pokute bude zároveň pripočítaná pokuta za porušenie doby viazanosti 8 mesiacov, stanovená Tarifou na poskytovanie verejnej elektronickej komunikačnej služby Internet pri jednotlivých programoch" je ako neprijateľná podmienka neplatná a IV. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 4, ods. 5, § 517 ods. 2 O. z. (zákona č. 40/1964 Zb. v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, t. j. k 31. 5. 2010), keď dospel k záveru, že predmetná zmluva uzavretá medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 a nasl. O. z. Žalobkyňou požadovaná suma 389,49 eur predstavuje vyúčtovanie ceny poskytnutých telekomunikačných služieb, z toho suma 282,11 eur predstavuje vyúčtovanú zmluvnú pokutu. Žalovaná nezaplatila jednotlivé faktúry za poskytnuté služby v lehote ich splatnosti a dostala sa do omeškania (nasledujúcim dňom po splatnosti tej ktorej faktúry). Žaloba žalobkyne je dôvodná len v časti o zaplatenie sumy 80,60 eur s 9,0%-ným ročným úrokom z omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr za poskytnuté služby a nedôvodná v časti o zaplatenie

sumy 248,95 eur (t. j. v časti o zaplataenie zmluvnej pokuty). Zmluvná pokuta dojednaná medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou je neplatná, resp. neprijateľná zmluvná podmienka. Takéto ustanovenie nie je výsledkom konsenzu zmluvných strán, ale toto ustanovenie je diktátom žalobkyne ako dodávateľky služby. Ide o neprimeranú sankciu, nakoľko dodávateľka pri ustanovení o zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvný vzťah (či na začiatku doby viazanosti alebo na jej konci). Nie je možné preto akceptovať „dohodu“ zmluvných strán o zmluvnej pokute a súd prvého stupňa je preto považoval za neplatnú. Vzhľadom na to, že žalovaná sa nachádza v nepriaznivej finančnej situácii, súd prvého stupňa jej povolil splácať dlh v splátkach vo výške 10,- eur mesačne, pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania čo len jednej zo splátok (celá suma bude tak splatená za cca 11 mesiacov). O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 O. s. p., keď vzhľadom na čiastočný úspech každej z účastníčok, nepriznal právo na ich náhradu žiadnej z nich.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, konkrétne proti výroku III., ktorým súd prvého stupňa určil zmluvnú podmienku ako neprijateľnú za neplatnú. Navrhla, aby odvolací súd takéto rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo alternatívne, aby ho zmenil vo výroku III. tak, že určí, že zmluvná podmienka nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je platným zmluvným dojednaním. Zmluvná pokuta bola dojednaná riadne a platne v súlade s § 544 ods. 2 O. z., písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym a určitým. Nespôsobuje značnú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami, keď odzrkadľuje výšku pokutou zabezpečených plnení poskytnutých pri vstupe do zmluvného vzťahu s právnou predchodkyňou žalobkyne. Zákonná úprava zmluvnej pokuty nepredpokladá zohľadňovanie intenzity porušenia, či časových súvislostí, ktoré sa týkajú zmluvných pokút. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 4/99, či NS ČR sp. zn. 33 Odo 934/2004, ktoré možno aplikovať aj na občianskoprávne a spotrebiteľské vzťahy, pričom sama skutočnosť, že strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou neznamená, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku alebo vyváženosti práv a povinností zmluvných strán. Žalovaná si vybrala akciovú ponuku služieb špecifikovaných v Záverečných ustanoveniach bod 2 zmluvy o pripojení podmienenú viazanosťou a zabezpečenú zmluvnou pokutou, v rámci ktorej žalovaná získala výhodnejšie ceny poskytovaných služieb a benefity oproti štandardnej ponuke bez viazanosti. Okrem týchto výhod je potrebné zaradiť ešte stratu spôsobenú nevrátením nevyhnutného technického vybavenia pre používanie služieb Vysokorýchlostný internet Turbo 2 Solo, a to DSL Ethernet Modem, ktorý predstavoval pre právnou predchodkyňu žalobkyne ďalšie náklady, ktoré boli zabezpečované zmluvnou pokutou. Dojednaná zmluvná pokuta je spravodlivá, primeraná a plní svoj účet vo vzťahu k porušovanej povinnosti.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, ani sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých častiach vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 11C/55/2013 je zaplataenie sumy 389,49 eur s príslušenstvom.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým tento určil neprijateľnosť konkrétnej zmluvnej podmienky v zmluve o pripojení uzavretej medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako

táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých okresným súdom dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Vo vzťahu k určeniu dojednaní o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku neplatí to, čo u úrokov z omeškania, čiže nie je tu obdoba žiadnej obraznej „záchrannéj brzdy“ v podobe nástupu zákonných úrokov z omeškania (pre prípad výpadku tých dojednaných zmluvne, avšak pri uplatnení noriem spotrebiteľského práva neprijateľne). Logickým dôsledkom toho (i pre odlišnosti v charaktere ochrany normami spotrebiteľského práva - oproti úprave z noriem občianskeho práva vo všeobecnosti) musí byť, že dojednanie o zmluvnej pokute môže z pohľadu prijateľnosti (a platnosti) podmienky buď obstáť alebo naopak padnúť len ako celok (i so všetkými rizikami z toho pre strany zmluvného vzťahu plynúcimi, opäť na rozdiel od bežnej úpravy zmluvných pokút v ust. § 544 - 545 O. z. a práva súdu ich výšku znížiť podľa § 545a O. z.).

Slovenský právny poriadok neustanovuje (na rozdiel od výšky úrokov z omeškania) pre výšku zmluvných pokút žiaden strop (obmedzenie) a principiálne by šlo akceptovať i obhajobu konkrétnej výšky zmluvnej pokuty v prejednávanej veci záujmom operátora mobilnej a internetovej telekomunikačnej siete na doplatení „škody“ na technickom vybavení (modem), poskytnutého v očakávaní riadneho plnenia si povinností zo strany zákazníka (ak sa príslušné očakávanie nenaplní) a na zaplatení paušalizovanej náhrady škody za rovnako očakávaný (avšak počínaním zákazníka zmarený) stav nárastu majetku operátora o platby za služby počas doby viazanosti. Prijatá ale už nešlo (a to predovšetkým pre argumenty ponúknuté už súdom prvého stupňa) konkrétnu podobu dojednaní o tzv. pevnej zmluvnej pokute (nezohľadňujúcej najmä faktor dĺžky zotrvania spotrebiteľa pri riadnom plnení povinností, vyplývajúcich mu zo zmluvy).

Práve toto (nezakotvenie - v zmluvnom dojednaní, o ktoré tu ide - takého spôsobu určenia výšky zmluvnej pokuty, ktorý by bol schopný vyhodnocovať aj pomer dĺžky času „stráveného“ riadnym plnením si zmluvných povinností spotrebiteľom a dĺžky času, v ktorom to takto naopak nebolo) i v spojitosti s nutnosťou dodávateľa (veriteľa) sa v spotrebiteľských vzťahoch takpovediac „trafiť“ (aby dojednanie ešte šlo považovať za prijateľné a preto tiež za platné) potom v prejednávanej veci aj podľa názoru tunajšieho odvolacieho súdu musí mať za následok 1. záver o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvnej podmienky a 2. nemožnosť vyhovieť žalobe v časti opretej o takúto podmienku (s nemožnosťou na tomto nič zmeniť akýmkoľvek dôkazom vrátane tých naznačovaných odvolaním).

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia neprijateľnosti citovanej zmluvnej podmienky podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil, keď tento správne rozhodol aj o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovaná návrh na priznanie náhrady trov konania nepodala.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.